

VRHOVNI SUD
REPUBLIKE SRPSKE
Broj: 11 0 U 001906 10 Uvp
Banja Luka, 09.02.2011. godine

Vrhovni sud Republike Srpske u vijeću sastavljenom od sudija Zlatka Kulenovića, kao predsjednika vijeća, Smiljane Mrše i Stake Gojković, kao članova vijeća, uz sudjelovanje Vladimirke Milinović-Vrebać kao zapisničara, u upravnom sporu po tužbi Grada B. L., zastupanog po Gradonačelniku D. D. dipl. ing. el. (u daljem tekstu: tužilac), protiv akta broj 21.05/473-128/09 do 16.07.2009. godine tužene Republičke uprave za ..., RS, B. L., u predmetu eksproprijacije preostalog dijela nepokretnosti, odlučujući o zahtjevu tužioca za vanredno preispitivanje presude Okružnog suda u Banja Luci broj 11 0 U 001906 09 U od 22.12.2009. godine, u sjednici održanoj dana 09.02.2011. godine donio je

P R E S U D U

Zahtjev se uvažava, presuda Okružnog suda u Banja Luci broj 11 0 U 001906 09 U od 22.12.2009. godine, se preinačava tako da se tužba uvažava i osporeni akt poništava.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom odbijena je tužba izjavljena protiv rješenja tužene broj 21.05/473-128/09 do 16.07.2009. godine kojim je odbijena žalba tužioca izjavljena protiv rješenja PJ tužene sa sjedištem u B. L. broj 11-473-43/04 od 15.04.2009. godine. Navedenim prvostepenim rješenjem usvojen je zahtjev vlasnika D. M., S. Č. i S. M.-R. (u daljem tekstu: zainteresovana lica), pa su od istih, eksproprijirane preostale nepokretnosti koje se nalaze u B. L. u ulici ... br. ... i to: stambeni objekat spratnosti P+M dimezija 10,04 x 8,17+ 4,5 x 4,24 + 2,00 x 4,01 + 3,14 x 0,5 m; dvorišni objekat dimezija 3,60 x 10,00 + 2,00 x 3,50 + 6,50 x 2,00 x 0,75 m; garaža od aluminijskog rebrastog lima dimezija 3,30 x 5,00 m i šupa od aluminijskog rebrastog lima dimenzija 6,00 x 2,50 m, svi izgrađeni uz odobrenje nadležnog organa; kanalizacioni šaht priključni; ograda dimezija 10 x 20 cm visina 1,15 m, dužine 25 m; kolska kapija visine 1,5 m, širene 3,5 m; ograda na hrastovbim stubovima visine 1,10 m, dužine 47 m, ograda visine 1,10 m, dužine 43 m; betonski pločnici dimezija 0,50 x 15 x 2,00 + 1,20 x 41 + 3,30 x 5 + 0,90 x 19 + 2,5 x 6,5 + 5 x 4; držač za vinovu lozu 26 komada, držač za lozu 5 kom, septička jama, dimenzija 2 x 2 m sa metalnim poklopcem i kotlovnica u podrumu dimezija 4,5 x 4,5 m², sve vlasništvo zainteresovanih lica sa 1/3 dijela, a sve izgrađene na zemljištu izgrađenom kao k.č. 614/6 (n. k.č. br. 1226/1) u površini od 740 m², upisane u zk. ul. br. 4706 k.o. B. L. kao društvena svojina, zemljišno knjižno pravo korišćenja navedenih lica sa po 1/3 dijela, a po katastarskom operatu upisane u p.l. br. 2186 k.o. B. L. VII, posjed navedenih lica sa po 1/3 dijela.

Obrazloženjem te presude navodi se da iz činjenica utvrđenih u provedenom upravnom postupku na nesumnjiv način proizlazi da po zahtjevu pravnog prednika

zainteresovanih lica D. M. za eksproprijaciju preostalog dijela nepokretnosti postavljenog na raspravi od 13.03.1991. godine nije odlučeno; da radovi na izgradnji saobraćajnice zbog kojih je izvršena eksproprijacija nepokretnosti pravnog prednika zainteresovanih lica rješenjem broj 04-473-72/92 od 5.12.1992. godine, nisu započeti do 2004. godine, niti je tužilac, kao korisnik eksproprijacije do tada stupio u posjed ekspropriisanih nepokretnosti već da je postupak izvršenja rješenja o eksproprijaciji pokrenut tek nakon što je pravni prednik zainteresovanih lica dana 14.12.2004. godine podnio ponovni prijedlog za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti; da tako egzistiraju dva zahtjeva vlasnika za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti, koji se ne mogu posmatrati odvojeno, prvenstveno iz razloga što se u zahtjevu od 14.12.2004. godine, raniji vlasnik pozvao na zahtjev podnesen 13.3.1991. godine, a i zbog toga što o ranijem zahtjevu nije odlučeno, što predstavlja propust koji ne može ići na štetu vlasnika nepokretnosti; da se o zahtjevu od 14.12.2004. godine može riješiti u odvojenom postupku primjenom člana 9. Zakona o eksproprijaciji („Službeni glasnik RS“, broj 8/96 i 64/04 u daljem tekstu: ZE); da činjenica da je rješenje o eksproprijaciji postalo pravosnažno nije od uticaja na pravilan ishod postupka povodom zahtjeva za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti jer da je dvanaest godina trajao period neaktivnosti korisnika eksproprijacije, iako je opravdavajući period od 1991. do 1995. godine, zbog poznatih dešavanja, svakako ukazuje da je predmetni postupak „prekoračio uslov razumnog roka“ za rješavanje, čime je došlo do povrede člana 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda; da je u postupku utvrđeno da su zainteresovana lica onemogućena u korišćenju preostalih nepokretnosti, a da na takav zaključak upućuje i činjenica da važećim regulacionim planom nije predviđeno zadržavanje objekata zainteresovanih lica.

Blagovremenim zahtjevom za vanredno preispitivanje te presude (u daljem tekstu: zahtjev), tužilac osporava njenu zakonitost zbog povrede Zakona o opštem upravnom postupku i Zakona o upravnim sporovima, te povrede materijalnog propisa. Kako u zahtjevu navodi, pogrešan je stav nižestepenog suda da je pravilno primjenjena odredba člana 9. ZE, s obzirom da je D. M., raniji vlasnik, a pravni prednik zainteresovanih lica, izjavio žalbu protiv rješenja o eksproprijaciji broj 04-473-72/92 od 05.12.1992. godine, u kojoj je zahtjevao primjenu člana 9. Zakona o eksproprijaciji, a koja je odbačena kao neblagovremena, te odbijena njegova tužba u upravnom sporu koji je okončan presudom Vrhovnog suda RS broj U-1409/02 od 30.03.2005. godine; da je raniji vlasnik postavio zahtjev za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti, ali da je propuštanjem roka za žalbu rješenje o eksproprijaciji od 05.12.1992. godine postalo pravosnažno, slijedom čega se nije mogli primjeniti ZE te Zakon o eksproprijaciji iz 2004. godine. Predložio je da se zahtjev uvaži i presuda ukine.

Tužena strana nije dala odgovor na zahtjev.

Zainteresovana lica su u odgovoru na zahtjev istakli da po zahtjevu ranijeg vlasnika nije odlučeno rješenjem od 05.12.1992. godine, zbog čega su oni podnijeli ponovni zahtjev dana 14.12.2004. godine, koji se može osnovano smatrati i urgencijom za donošenje rješenja o eksproprijaciji preostalih nepokretnosti, zbog čega je pravilno prvostepeni organ usvojio njihov zahtjev i ekspropriisao preostale nepokretnosti, što je u skladu sa članom 6. stav 1. Evropske konvencije o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i člana 1. Protokola broj 1 uz tu konvenciju; da iz nalaza vještaka odgovarajuće struke proizlazi da je opravdan njihov zahtjev za

eksproprijaciju preostalih nepokretnosti, pogotovo zbog činjenice da je tužilac, pored parcela ekspropnisanih rješenjem od 05.12.1992. godine preuzeo u posjed i dio parcele broj k.č. 615/6 u površini od 23 m², što je vidljivo iz zk. ul. br. 4706 k.o. B. L., nakon što je iz tog zk. ul. izvršeno izdvajanje ekspropnisanih parcela. Predložili su da se zahtjev odbije kao neosnovan.

Razmotrivši zahtjev, odgovor na zahtjev, pobijanu presudu, te ostale priloge u spisima predmeta, na osnovu odredbe člana 39. Zakona o upravnim sporovima („Službeni glasnik RS“, broj 109/05 - u daljem tekstu: ZUS), ovaj sud je odlučio kao u izreci ove presude iz slijedećih razloga:

Rješenjem broj 04-473-72/92 od 5.12.1992. godine, usvojen je prijedlog Opštine B. L., pa su u njenu korist, a u svrhu rušenja, radi izgradnje saobraćajnice Zapadni tranzit, ekspropnisane nepokretnosti označene i opisane u dispozitivu rješenja, vlasništvo D. M. sa 1/1 dijela, te utvrđene pravne posljedice eksproprijacije. Tim rješenjem nije odlučeno o zahtjevu ranijeg vlasnika za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti. Protiv istog rješenja on je podnio žalbu koja je rješenjem tužene 04-473-77/02 od 27.11.2002. godine odbačena kao neblagovremena. Presudom Vrhovnog suda RS broj U-1409/02 od 30.03.2005. godine odbijena je tužba protiv tog akta uz obrazloženje: da nije sporno da u upravnim spisima ne postoji dostavnica ili drugi dokaz o uručenju tog rješenja tužiocu koji potiče iz vremena prije nego što mu je rješenje uručeno na način propisanom članom 75. Zakona o opštem upravnom postupku („Službeni glasnik RS“, broj 13/02 i 87/07, u daljem tekstu: ZOUP), dana 30.08.2002. godine, a prema dostavnici u spisu. Međutim, da u spisima postoji zahtjev potpisan od strane D. M. (tužioca u tom upravnom sporu), datiran sa danom 20.11.1997. godine, a zaprimljen kod prvostepenog organa dana 21.11.1997. godine u kom on pominje rješenje od 05.12.1992. godine, te navodi njegov sadržaj, zbog čega sud zaključuje da je očigledno da je tužiocu bilo poznato da su u vrijeme podnošenja tog zahtjeva (za zamjenske nekretnine), njegove nekretnine bile ekspropnisane prvostepenim rješenjem, a ne da je postupak eksproprijacije u toku, kako to on želi prikazati. Sud nalazi da se žalba izjavljena protiv rješenja od 05.12.1992. godine ukazuje neblagovremenom, odnosno uloženom izvan roka propisanog članom 215. ZOUP, jer da se smatra da je to rješenje uručeno tužiocu najkasnije dana 20.11.1997. godine.

Iz spisa predmeta ovog upravnog spora proizlazi, na što je ukazano i podneskom Zavoda za ... a.d. B. L., broj 0202-731/05/B.G od 23.02.2005. godine, da je raniji vlasnik, dogradio stambeni objekat, odnosno izgradio stan na spratu i predulaz u objekat, čijom izgradnjom je umanjio udaljenost između regulacione linije i predmetnog objekta, a sadašnja situacija u pogledu buke i zagađenosti vazduha je znatno lošija od situacije koja će postojati nakon izgradnje saobraćajnice, zbog uskog kolovoza, jer da nema pješačkih staza, što uzrokuje često zaustavljanje vozila i proizvodi veću buku i zagađenost nego kada se saobraćaj normalno odvija. Spisima predmeta je priloženo rješenje Sekretarijata za ... broj 01-364-2146/98 od 21.1.1999. godine kojim je D. M. data urbanistička saglasnost za nadogradnju mansarde na postojećem stambenom objektu u B. L. u ul. ... broj ..., i izgradnju vanjskih stepenica lociranih na zemljištu označenom kao k.č. br. 615/6 k.o. B. L. (stari premjer) što odgovara k.č. br. 1226/1 k.o. B. L. (novi premjer). Rješenjem broj 01-361-205/99 od 03.5.1999. godine, odobreno je D. M., kao investitoru da može pristupiti izvođenju tih radova.

Spisima predmeta priloženo je rješenje Osnovnog suda u Banja Luci broj 71 0 O 018 732 08 O od 23.09.2008. godine snabdjeveno klauzulom pravosnažnosti, kojim je proglašen ostavinski postupak iza D. M. koji je umro 19.06.2008. godine u B. L., te zainteresovana lica proglašena zakonskim nasljednicima na predmetnim nekretninama

Iz navedenog proizlazi, da je prednik zainteresovanih lica u vrijeme podnošenja zahtjeva za nadogradnju mansarde i izgradnju vanjskih stepenica na postojećem stambenom objektu znao da nije odlučeno o njegovom zahtjevu za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti (postojećeg stambenog objekta), pa se osnovano postavlja pitanje da li je tim radnjama odustao od zahtjeva za eksproprijaciju preostalih nepokretnosti. Naime, on je imao mogućnost da traži donošenje dopunskog rješenja u smislu člana 204. ZOUP, odnosno podnošenja žalbe radi nedonošenja rješenja po njegovom zahtjevu u smislu odredaba člana 231. ZOUP. Naprotiv, on to nije učinio, a dogradio je postojeći stambeni objekat, uz odobrenje nadležnog organa. O tim činjenicama se ne izjašnjava ni tužena a ni nižestepeni sud. Naime, nije opravdano insistiranje ranijeg vlasnika, odnosno zainteresovanih lica na donošenju rješenja o eksproprijaciji preostalih nepokretnosti kod postojanja njihove namjere i realizacije gradnje mansarde i vanjskih stepenica na postojećem stambenom objektu tokom 1999. godine a kod činjenice da je njihov pravni prednik znao za sadržaj rješenja o eksproprijaciji 1997. godine. Te okolnosti se ne mogu zanemariti i posmatrati odvojeno i bez međusobne zavisnosti u odnosu na činjenicu da tužilac nije do 2004. godine stupio u posjed eksproprijiranih nepokretnosti. O tome je izostalo valjano obrazloženje u osporenom aktu kao i u pobijanoj presudi. Zbog toga, za sada, nisu od značaja nalazi i mišljenja vještaka odgovarajuće struke u pogledu nemogućnosti normalnog korišćenja stambenog objekta te činjenica da sada važećim regulacionom planom nije predviđeno zadržavanje navedenog objekta o čemu se punomoćnik tužioca na raspravi održanoj dana 16.01.2009. godine izjasnio da ne može uticati na pravilan ishod predmetnog upravnog postupka, s obzirom da to može biti samo predmet nekog novog postupka eksproprijacije.

U tom smislu ne može biti govora o povredi odredaba Evropske konvencije o zaštiti osnovnih prava i ljudskih sloboda na koje ukazuju zainteresovana lica a kao osnovane prigovore prihvata nižestepeni sud u pobijanoj presudi.

Kod takvog stanja stvari, ovaj sud nalazi da su pobijanom presudom ostvareni razlozi iz člana 35. stav 2. ZUS-a, pa se zahtjev tužioca uvažava na način određen u dispozitivu ove presude na osnovu odredaba člana 40. stav 1. i 2. i člana 31. stav 1. i 2. ZUS-a, jer su ostvareni razlozi iz člana 10. tačka 2. i 4. ZUS-a za poništenje osporenog akta.

Na osnovu odredbe člana 50. ZUS-a tužena je u obavezi da donese novi upravni akt, bez odlaganja, a najkasnije u roku od 30 dana od dana od dostavljanja presude, uvažavajući pravno shvatanje suda i primjedbe u pogledu postupka iz ove presude.

Zapisničar
Vladimirka Milinović-Vrebac

Predsjednik vijeća
Zlatko Kulenović

Za tačnost otpavka ovjerava
Rukovodilac sudske pisarnice
Amila Podrašćić